

Erreakzioa

DAVID BOU
DIRECTA-KO KAZETARIA

Udal hauteskundeak pasa eta aste-betera, badirudi prest gaudela aztertzeke hauteskunde berri hauek utzi dituzten emaitzak, datozen lau urteetan udalerrien politika instituzionala markatuko dutenak. Azterketa posible guztietatik kezagarriena, zalantzarik gabe, Herrialde Katalanetan eskuin muturrak izan duen gorakada da.

Vox eskuin muturreko alderdiak 395 zinegotzi lortu ditu Kataluniako, Valentziako eta Balearretako herri eta hirietan. Kataluniako autonomia erki-degoan 3 zinegotzi izatetik 124 izatera igaro dira, 114.413 boto irabazi dituzte 2019ko hauteskundeekin alderatuta, eta botoen %5,01 lortu dituzte. A priori sinets dezakegu hori guztia *procès*-aren erreakzioaren eta independentismoaren gorakadaren ondorio besterik ez dela. Hala ere, uste dut irakurketa oker eta autokonplazentea dela.

Vox lau hiriburuetakos osoko bilkuretan sartu da: hiru zinegotzi Tarragonan, bi Bartzelonan eta Lleidan, eta bat Gironan. 20.000 biztanletik gorako Kataluniako gainerako 63 udalerrietan, berrogei udaletan lortu dute ordezkari, batez ere Llobregat Beherea, Vallès Occidental eta Tarragonès industria-eremuak.

Datu horien arabera, Santiago Abascal alderdiak ordezkari lortu du aurkeztu den Kataluniako 133 udaletatik 76tan. Herrialdean 947 udalerririk daudela kontuan hartuta, Voxen eskuin muturra horien %8an bakarrik egon-

Eskuin muturra
hazten ari da
hauteskundeetan
parte hartzetik kanpo
utzitako auzokideen
aurkako gorroto
diskurtsoei esker

go da, baina zifra hori ez da gutxietsi behar, kontuan hartuta udalerririk horiek biztanleriaren %65 biltzen dutela, hain zuzen ere.

Bi gai dira funtsezkoak emaitzak ulertzen saiatzeko eta lehenbailehen horiek lehenagotzen hasteko. Lehena da Voxek boto gehienak lortu dituela errenta baxuko auzoetan. Hala ere, ez da ahaztu behar emaitza oso onak lortzen jarraitzen duela oso errenta altuak dituzten auzoetan ere, Bartzelonako auzoetan, esaterako. Eta zera galdetzen diogu geure buruari: nola lortu dezake klase popularren botoen zati handi bat, señoeritoei zuzentzen duten eta klase popularren interesen aurkako neurri ekonomikoak defendatzen dituen alderdi batek?

Bi faktorek azaltzen dute. Lehenik, auzo horietako arazoak konpontzeko auzokideek erantzun eskasa izan dute azken hamarkadetakoko gobernuen alde-

tik. Hau da, Vox zigor eta antisistema boto bihurtu da jende askorentzat. Bigarrenik, abstentzio orokor handia izan da –bereziki leku horietan–, Katalunian %44,44koa izan baita –2019an baino bederatzi puntu gehiago–, eta leku askotan ordezkari lortzea erraztu dio.

Bigarren gaia da okupen, inoren kargura ez dauden adin txikikoen eta komunitate migratzaileen aurkako diskurtsoa. Horri esker, ezkutatu egin ditu jendartearen aurkako proposamenak, eta babesa irabazi du baztertuenak elkarren aurka jarrita. Ultraeskuinak botoen %11 baino gehiago lortu dituen Kataluniako zortzi udalerrietatik bostetan, migratzaileak herritarren %12,5 eta %35 artean dira. Ondorioa argia da: eskuin muturra hazten ari da hauteskundeetan parte hartzetik kanpo utzitako auzokideen aurkako gorroto diskurtsoei esker.

Amaitzeko, bi egitate nabarmendu behar dira: Ciudadanos 220 zinegotzi eta 155.808 boto galdu ditu aurreko udal hauteskundeekin konparatuta; hamar zinegotzi bakarrik lortuta, bazterreko alderdia izatera pasatu da, eta Voxek etekina atera dio horri. Azkenik, eta nire ustez kezagarriena dena da, bere diskurtsoa gero eta txertatuago dagoela boto-emaile gazteen artean. Beraz, egoera ikusita, argi dago estrategia poliedrikoak behar direla eskuin muturraren erreakzioa geldiarazteko, beranduegi izan baino lehen. ●